

UPUTA VLASNICIMA PLANTAŽNIH NASADA JABUKA O ZAVRŠNIM MJERAMA ZAŠTITE KASNIH SORATA JABUKA NAMIJENJENIH ZA SKLADIŠTENJE U HLADNJAČAMA

Posted on 14. kolovoza 2019.

Categories: [Preporuka](#), [Voćarstvo i maslinarstvo](#)

Tag: [Međimurska](#)

Od posljednje preporučene zaštite nasada jabuka i krušaka krajem srpnja o.g. proteklo je gotovo tri tjedna (25.07. 2019.)! Uglavnom je u proteklom razdoblju dominiralo vrlo vruće i sparno meteorološko razdoblje! Tijekom prvih 12 dana mjeseca kolovoza samo je dva dana najviša dnevna temperatura bila niža od 27°C (24,3-26,2°C)! U ostalim je danima mjeseca kolovoza o.g. izmjerena vrijednost najčešće bila u rasponu 29,4-34,1°C! Kiše je ukupno u nekoliko navrata bilo u prvim danima kolovoza o.g. (ovisno o mjernom mjestu u različitim količinama: od 5,2 mm do 54,4 mm), a nove oborine u količinama 10-20 mm zabilježili smo tijekom protekle noći (13./14.8. 2019.)! U proteklom su razdoblju vrlo česte bile rose i sumaglice u jutarnjim satima.

Zbog iznadprosječnih količina oborina mjereno od početka mjeseca svibnja do kraja mjeseca srpnja o.g. (na nekim županijskim mjernim mjestima u tom je razdoblju izmjereno >400 mm), te naglašene topline, promjer i debljina plodova svih sorata jabuka već je početkom mjeseca kolovoza o.g. iznad

očekivanih prosjeka (slično protekloj 2018. sezoni)!

VAŽNO: Zbog meteoroloških povijesnih maksimuma zabilježenih tijekom mjeseca svibnja i lipnja o.g. već smo u ranijim uputama naglašavali epidemijsku pojavu i razvoj uzročnika krastavosti plodova jabuka (*Venturia*) (već tijekom svibnja smo zabilježili početak defolijacije lišća i 100 % zarazu netretiranih plodova jabuka u sorata *Idared*, *Zlatni delišes* i *Gala*) i jaku pojavu pepelnice (*Podosphaera*) na nekim osjetljivim sortama, a od kraja mjeseca srpnja i početkom kolovoza o.g. pronalazimo prve simptome gorke truleži plodova (*Colletotrichum*)(npr. na sorti *Idared*) i zvjezdaste pjegavosti lišća (*Marssonina*)(npr. na sorti *Zlatni delišes*) !

U poljskom mikro-pokusu na lokalitetu Mursko Središće zdravstveno stanje jabuka je početkom druge dekade kolovoza o.g. (11.8. 2019.) je ocijenjeno odlično! U nasadu s prosječno 3.000 stabala jabuka/ha, pokrivenom mrežom protiv tuče uz dominantne sorte *Idared* i *Zlatni delišes*, tijekom travnja i svibnja o.g. je provedeno po pet, tijekom lipnja tri usmjerene zaštite, a tijekom srpnja dvije usmjerene zaštite (uz dodatno suzbijanje jabučne krvave uši) (ukupno provedeno 16 aplikacija – bez primjene bakarnih pripravaka tijekom ožujka o.g.), uz utrošak 600-800 litara škropiva/ha (ledni nošeni motorni raspršivač)! Sredinom kolovoza o.g. planira se provesti još jedna (treća) aplikacija mikro-biološkim pripravcima (*Bacillus spp.*), te insekticidima kraće karence.

U završnim zaštitama birati sredstva koja na kasnim sortama jabuka (npr. *Idared*, *Jonagold*, *Jonagored*, *Zlatni i Crveni delišes*, *Braeburn*, *Fuji* i dr.) namijenjenim za skladištenje u hladnjačama preventivno suzbijaju **smeđu trulež** (*Monilinia*) i **gorku trulež plodova jabuke** (*Colletotrichum syn. Gleosporium*) (<http://fis.mps.hr/trazilicaszb/>).

VAŽNO: zbog ostataka pesticida (rezidua) izraženih u mg/kg plodova u zadnjim zaštitama voditi jabuka računa o najvećem broju dopuštenih primjena jednog te istog sredstva za zaštitu bilja u sezoni, primijenjenoj količini (dozi) i propisanoj karenci!

Moguće je u zadnjim aplikacijama koristiti i mikro-biološke pripravke na osnovi *Bacillus subtilis*, naročito u nasadima gdje nema vidljivih simptoma bolesti na jabukama te na parcelama gdje se žele dobiti smanjeni ostaci pesticida na plodovima!

Let leptira **jabučnog savijača** (*Cydia pomonella*), uzročnika crvljivosti plodova jabuke i kruške, nadalje traje tijekom prve polovice kolovoza o.g. praćenim lokalitetima u središnjem i zapadnom dijelu Županije (posebnim trapovima i mirisom *Csalomon* osim mužjaka bilježimo i ulove i ženki jabučnog savijača). U istom je razdoblju zabilježena vrlo brojna populacija leptira **breskvina savijača** (*Cydia molesta*), koji također napada i plodova jabuke. Nadalje bilježimo i **jaču populaciju leptira savijača kože plodova** (*Archips*), čije gusjenice jače oštećuju nezaštićene plodove sorte *Zlatni delišes*. Od početka mjeseca kolovoza o.g. bilježimo jaču brojnost leptira moljca kružnih mina (*Leucoptera malifoliella*) – moguća pojava njegove treće ovogodišnje generacije u nasadima gdje nije kvalitetno suzbijanja prezimljujuća (prva) populacija!

Stoga je potrebna redovita zaštita plodova jabuke i kruške u narednom razdoblju protiv najvažnijih tehnoloških nametnika, izborom registriranih i dovoljno učinkovitih insekticida prikladne (smanjene) karence (<http://fis.mps.hr/trazilicaszb/>)!

Na hrvatskom tržištu još od 2012. godine imamo dostupan i biološki insekticid na osnovi *granulovirusa* (<http://fis.mps.hr/trazilicaszb/>) (6x, **K = nije primjenljivo**). *Granulovirus* primjenjivati u večernjim satima, uz dodatak 0,5 % šećera radi poticanja gusjenica na konzumiranje. **Biološki insekticid na osnovi *granulovirusa* ne suzbija savijače kože ploda, moljca kružnih mina, niti gusjenice kukuruznog moljca!**

Već smo u proteklim preporukama naglašavali da u plantažnim nasadima jabuka o karenci sredstava za zaštitu bilja naročito treba voditi računa na sortama jabuka *Sunrise, Jersey mac, Summarred, Gala i Estar*, čiji početak berbe traje već krajem mjeseca srpnja i/ili započine u drugoj polovici mjeseca kolovoza o.g. (završne zaštite na navedenim sortama treba obaviti značajno ranije nego na jesenskim sortama čiji se urod planira čuvati u ULO-hladnjačama)!

VAŽNO: Usmjerenom suzbijanje jabučnog savijača (i drugih uzročnika crvljivosti plodova jabuka) na početku razvoja druge (ljetne) populacije preporučili smo krajem srpnja o.g. (ili početkom kolovoza), pa sredinom kolovoza o.g. u nasadima gdje je postavljena biotehnička metoda konfuzije ili zbunjivanja nije potrebno primijeniti kemijske insekticide (nova operacija unutar mjere 10. programa ruralnog razvoja)!

Osjetljive sorte jabuka na napad **crvenog voćnog pauka** (*Panonychus ulmi*) (*Gala, Elstar, Braeburn, Fuji, Zlatni delišes*) još uvijek redovito kontrolirati na populaciju ovog nametnika. Lokalno se pojavljuje i **hrđasta grinja jabuke** (*Aculus schlechtendalii*), a tijekom kolovoza je moguća pojava i **običnog crvenog pauka** ili **koprivine grinje** (*Tetranychus urticae*) (npr. sorta *Braeburn, Granny Smith*). Ovisno o potrebi, narednih je dana na kasnim sortama jabuka moguće koristiti samo akaricide kraće karence (<http://fis.mps.hr/trazilicaszb/>) (K=14 dana).

Zbog primjene insekticida u narednom razdoblju i njihove moguće opasnosti i otrovnosti na korisne organizme (pčele medarice), tretiranja obavljati u doba dana kada pčele ne lete, odnosno cvjetni podrast sa bijelom djetelinom u voćnjacima prije primjene insekticida mora biti pokošen!

VAŽNO: Vlasnicima plantažnih nasada jabuka, naročito kod kasnih sorata namijenjenim skladištenju u spremištima i/ili hladnjačama, preporučujemo sredinom i krajem kolovoza o.g. još uvijek redovito pregledavati zdravstveno stanje voćaka, te moguće u zadnjim zaštitama birati sredstva najkraće propisane karence u trajanju samo 3-7 dana (ili najviše 14 dana)!

U uvjetima visokih dnevnih temperatura mjere zaštite plantažnih voćnjaka obavljati isključivo u večernjim i/ili noćnim satima.

VAŽNO: sve poljoprivredne proizvođače upućujemo na redovito praćenje Fitosanitarnog informacijskog sustava (FIS) pri Ministarstvu poljoprivrede (mps.hr), svakako prije primjene bilo

kojeg sredstva za zaštitu bilja dopuštenog za profesionalnu primjenu radi moguće promjene u registraciji (<http://fis.mps.hr/trazilicaszb/>).

mr.sc. Milorad Šubić, dipl.inž.agr.

milorad.subic@mps.hr